

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

8 november 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Hilde Claes, mevrouw Anne-Marie Baeke, mevrouw Claudine De Schepper,
mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers –**

betreffende de veroordeling tot de doodstraf door steniging van Amina Lawal in Nigeria

Dit voorstel van resolutie werd op 4 februari 2003 door de indieners ingetrokken na indiening van amendement nr. 1 en voor de stemming erover in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van 4 februari 2003, en vervolgens overgenomen door mevrouw Hilde Claes, mevrouw Anne-Marie Baeke, mevrouw Claudine De Schepper, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heren Jan Roegiers en Freddy Sarens.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het afgelegen dorpje Bakori in de deelstaat Katsina in het noorden van Nigeria werd de 30-jarige Amina Lawal veroordeeld door een sharia-rechtbank tot de dood door steniging omdat ze een buitenechtelijk kind heeft.

In noordelijk Nigeria, waar de moslimbevolking in de meerderheid is, is een Nieuw Wetboek van strafrecht van kracht, gebaseerd op de sharia. De nieuwe wetten leggen de doodstraf op voor misdaden zoals overspel en voeren ook wrede, onmenselijke en vernederende straffen in, zoals zweepslagen en amputatie.

In Nigeria zelf heerst diepe verdeeldheid over de invoering van de harde sharia. Sinds de invoering van de sharia twee jaar geleden zijn de spanningen tussen moslims en christenen aanzienlijk toegenomen, met minstens 3.000 doden tot gevolg.

De Nigeriaanse federale regering is van mening dat de toepassing van de sharia bij criminele zaken ongrondwettelijk is. De centrale autoriteiten hebben nog geen actie ondernomen tegen deze gang van zaken. Wel heeft de Nigeriaanse regering, uit vrees voor een internationale veroordeling, in een brief aan de gouverneurs van de 19 noordelijke staten laten weten dat de toepassing van de sharia de grondwet schendt.

Door mensenrechtenorganisaties wordt verontwaardigd gereageerd op de schending van de mensenrechten door deze veroordeling. Amnesty International verzamelde meer dan 600.000 handtekeningen op een petitie voor Safiya Husseini die eerder dit jaar eveneens ter dood veroordeeld werd door een sharia-rechtbank en in beroep werd vrijgesproken. Ook voor Amina Lawal organiseert Amnesty International een petitie-actie tegen de beslissing van een islamitische beroepsrechter in Nigeria, vermits Amnesty principieel gekant is tegen de doodstraf in welke vorm ook.

De veroordeling van Amina Lawal is met klem verworpen door de mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch (HRW) en de Amerikaanse vrouwenorganisatie National Organization for Women (NOW). De NGO's bestempelen de veroordeling als "wreed en barbaars".

Uit bovenstaande toelichting blijkt duidelijk dat de toepassing van deze strenge wetten gebaseerd op de sharia een inbreuk pleegt op internationale mensenrechtenverdragen die door de Nigeriaanse regering werden ondertekend en geratificeerd. De Europese Unie riep Nigeria al op om de mensenrechten te respecteren.

Hilde CLAES

Anne-Marie BAEKE

Claudine DE SCHEPPER

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan ROEGIERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op :

- 1° het vonnis, uitgesproken door een sharia-rechtbank van de deelstaat Katsina in het Noorden van Nigeria, waarbij de 30-jarige Amina Lawal veroordeeld werd tot de dood door steniging wegens het hebben van een buitenechtelijk kind ;
- 2° de uitspraak van het Hof van Beroep van Funtua (staat Katsina) van 19 augustus 2002 waarbij dat doodvonnis werd bevestigd ;
- 3° de Nigeriaanse grondwet, zoals gewijzigd in 1999 ;
- 4° het feit dat de ongrondwettelijkheid van de toepassing van de sharia-wetten in criminele zaken door de Nigeriaanse regering wordt erkend ;
- 5° de door Nigeria geratificeerde internationale verdragen betreffende de rechten van de mens, in het bijzonder het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie jegens vrouwen en het Afrikaanse Handvest inzake de rechten van mensen en volkeren ;
- 6° de inbreuk op de mensenrechten die door deze veroordeling gepleegd wordt en die duidelijk veroordeeld wordt door mensenrechtenorganisaties in binnen- en buitenland ;

– overwegende dat :

- 1° het sharia-hooggerechtshof van Nieuw Gawu in de staat Niger op 26 augustus 2002 twee jonge geliefden, Ahmadu Ibrahim en Fatima Usman, heeft veroordeeld tot de doodstraf door steniging wegens overspel ;
- 2° de afgelopen maanden nog meer doodstraffen door steniging zijn uitgesproken op grond van de sharia-wetgeving, die van kracht is in twaalf staten in Noord-Nigeria ;
- 3° de landen die de sharia-wetgeving toepassen extra regels uitvaardigen volgens welke vrouwen onder meer 's nachts thuis moeten blijven, geen gelijke rechten heb-

ben op het gebied van erfrecht en een van mannen strikt gescheiden openbaar vervoer moeten gebruiken ;

- 4° Opper-Niger, Jigawa, Sokoto en Katsina tot de twaalf staten in het overwegend islamitische noorden van het land behoren die sinds 2000 een strikte islamitische sharia-wetgeving kennen, met steeds ernstiger gevolgen voor de burgervrijheden en de eerbiediging van de mensenrechten ;
- 5° de huidige juridische interpretatie van de sharia-strafrechtwetgeving door sommige sharia-rechtbanken in Nigeria de toepassing van de doodstraf impliceert, hetgeen een schending betekent van de door Nigeria geratificeerde internationale mensenrechtenovereenkomsten, met inbegrip van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie jegens vrouwen, het Verdrag tot uitbanning van folteringen en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten ;
- 6° leden van de Nigeriaanse regering zich op het standpunt hebben gesteld dat de sharia onrechtvaardig is voor vrouwen en dat de doodstraf wegens overspel een schending van de mensenrechten betekent, waarbij zij met name verklaarden dat de veroordeling van Amina Lawal door de islamitische rechtbank duidelijk bewijst dat de sharia getuigt van een zeer kwalijk vrouwbeeld ;
- 7° de vonnissen van sharia-rechtbanken in sommige noordelijke Nigeriaanse staten een uitholling betekenen van deze burgervrijheden en een aantasting van de mensenrechten en dat daardoor pogingen om de verschillende etnische en religieuze groeperingen met elkaar te verzoenen, tot mislukken zijn gedoemd ;
- 8° de kans bestaat dat bij de presidentsverkiezingen in 2003 de toepassing van de sharia-wetgeving een verkiezingsthema wordt, reden waarvoor het belangrijk is dat de internationale gemeenschap actueel druk uitoefent ;
- 9° straffen als steniging, geseling of amputatie moeten worden beschouwd als een behandeling die naar internationale mensenrech-

tenmaatstaven wordt aangemerkt als wreed, onmenselijk en vernederend ;

10° alle vormen van religieuze onverdraagzaamheid veroordeeld moeten worden ;

11° de fundamentalistische interpretatie en toepassing van de sharia-wetgeving in sommige Nigeriaanse staten haaks staat op de fundamentele mensenrechten ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° druk uit te oefenen op de Nigeriaanse regering opdat het respect voor de mensenrechten en de strikte eerbiediging van de grondwet en de rechtsstaat in elk deel van Nigeria zou worden gewaarborgd. Dat houdt in elk geval een verbod op foltering, onmenselijke en vernederende behandeling alsook lijfstraffen in. De Nigeriaanse regering zou ook moeten bewerkstelligen dat de doodstraf definitief wordt afgeschaft ;

2° druk uit te oefenen op de Nigeriaanse regering opdat niemand tegen de wet in wordt gediscrimineerd wegens zijn of haar godsdienstige overtuiging, geslacht of maatschappelijke status ;

3° aan te dringen bij de Nigeriaanse regering om het grondwettelijke recht van hoger beroep te waarborgen voor alle personen die veroordeeld zijn op grond van de shariastrafwetgeving en ervoor te zorgen dat zij in staat worden gesteld in beroep te gaan bij een hogere rechtbank, niet alleen op deelstaatniveau, maar tevens op federaal niveau ;

4° waarborgen te eisen van de Nigeriaanse regering dat Amina Lawal, die ter dood veroordeeld werd door steniging op beschuldiging van overspel, onder geen enkele omstandigheid zou worden terechtgesteld ;

5° om slachtoffers van fundamentalistische vervolgingspraktijken te beschouwen als personen die in aanmerking komen voor politiek asiel, met name in geval van veroordeling tot de dood door steniging.

Hilde CLAES

Anne-Marie BAEKE

Claudine DE SCHEPPER

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan ROEGIERS
